

Numer Specjalny / Special Issue

Jindřich Štreit

Tomáš Pospěch

Jindřich Štreit

Imago, Nr 23, Zima 2007

Jindřich Štreit rocznik '46, dziś światowej sławy fotograf. Do historii czeskiej fotografii na trwałe wpisał się w latach 80 XX wieku, jako autor unikatowego zbioru prac poświęconego wsiołom okolicy Bruntalska, gdzie mieszkał. Stał się też jedynym czeskim fotografem, którego wsadzono do więzienia za jego prace i to nie tylko za te wystawiane, ale także za, zarekwirowane podczas rewizji domu, negatywy.

Na niewielkim terenie kilku gmin udało mu się uchwycić obraz wsi z okresu realnego socjalizmu. Jednocześnie w swoich zdjęciach zawarł osobisty komentarz o ludzkim losie. Można z całą odpowiedzialnością powiedzieć, że w ten właśnie sposób wniósł do światowej fotografii obraz czeskiej wsi. W przeciwieństwie do wcześniejszych, idyllicznych obrazów prowincji w swoich pracach przedstawia wieś socjalistyczną lat 70 i 80. Pokazuje Sudety, gdzie po II wojnie światowej wypędzonych, niemieckich obywateli zastępowali ludzie z różnych części Czech z zatartym stosunkiem do tradycji a czasami bez głębszego stosunku do nowego domu. Głównym tematem zdjęć Štreita są kontakty międzyludzkie w codziennym życiu, które czasami stają się absurdałne albo głupie. Nacisk na wyraźne ludzkie typy i osobiste po-

stawy przypomina świat Bohumila Hrabala, z którym „Jindřich ze Słowińca” dzieli wspólną poetykę. Artystów łączy również wpływ surrealizmu, podziw dla prostej egzystencji i potrzeba szukania piękna w człowieku nawet jeśli charakteryzuje go wstrętna sylwetka i pobrudzony waciak.

Twierdzenie, że Jindřich Štreit odkrył dla światowej fotografii czeską wieś nie jest przesadą. Nikt nie fotografował jej tak systematycznie i przez tak długi czas jak on. W czeskiej sztuce odnajdziemy kilka innych, słynnych obrazów prowincji. Przede wszystkim są to dzieła malarzy Jozefa Manesa, Mikolase Alse, Jozefa Lady, Vaclava Rabase oraz z sąsiedniej Słowacji wnikliwe fotografie Karla Plicky, Martina Martineceka i Markety Luskacove. W przeciwieństwie do tych, w różnej mierze sielankowych obrazów wsi, Štreit przedstawia skolektywizowaną, socjalistyczną wieś. Swoimi zdjęciami odstaje od etnograficznych i folklorystycznych fotografii Karla Plicky czy dzieł Martineceka, który utrwalił Górali jako wyspy tradycyjnych zwyczajności; do dziś hołdujących tradycji i tradycyjnemu stylowi życia w harmonii z przyrodą. U Štreita nie znajdziemy nostalgicznego, romantycznego czy ludowego spojrzenia, brakuje mu ambicji poznania zwyczajów i specyficznych wiejskich obrzędów. Jego dzieło nie jest idylliczne, sielankowe, pastoralne, bukoliczne. Nie tworzy wyidealizowanego obrazu

wiejskiego schronienia, miejsca ucieczki przed rzeczywistością i skomplikowanym życiem w mieście. Może dlatego, że on sam nie pochodzi z miasta. Żył tam gdzie fotografował i dzięki temu do tematu podchodzi w sposób wieloaspektowy i złożony, a nie tylko ze zwykłą, naiwną wiarą w patriarchalną, etyczną czystość ludu wiejskiego i jego życia.

Wydawało się że „listopadowa rewolucja” roku 1989 będzie dla autora wielką spełnieniem i satysfakcją, ale zbyt szybko zmieni jego zainteresowań. Wydawało się też, że nie będzie miał co fotografować. Jest wprost przeciwnie.

W ogromie jego twórczości ostatnich lat, bruntalskie i ołomunieckie wsie zostają ważną, ale tylko częścią jego wielkiego, ciągle rozwijającego się dzieła. W kolejnych latach pokazuje swoją wieś na Słowacji, Węgrzech, we Francji, w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Austrii, Rosji, Japonii, ale też regularnie wraca do gmin Bruntalskich i Ołomunieckich. Aktualnie wyklada na Śląskim Uniwersytecie w Opawie i praskiej FAMU.

W latach 90. do tematu wsi dodaje dwa nowe wyraźne motywy: temat ciężkiej, fizycznej pracy i socjalny aspekt życia wiejskich społeczności. Na zdjęciach wydanych w publikacji „Ludzie ledkovich dolu” (1998), „Lide trineckych zelezaren” (2000) i w najświeższym zamkniętym projekcie „Hornici z Petrosamu” (2005)

odnajdziemy obraz ludzi pracujących w kopalniach, hutach i przemyśle ciężkim. Świat pracy fizycznej jest także zagrożony aktualnymi przemianami społecznymi. Nie przez przypadek temat ten w płaszczyźnie alegorycznej jest kolejną wielką wyspą, która niesie ze sobą przesłanie wartości życiowych Štreita. Specyficzny świat gigantycznych fabryk, zdecydowanych postaci i syzyfowego wysiłku, to kolejna bogata i wielopłaszczyznowa część ludzkiej egzystencji, która formuje współczesnego człowieka.

Na zdjęciach starych ludzi, psychicznie i fizycznie kalekich, uzależnionych od narkotyków, emigrantów, więźniów, członków religijnych wspólnot Jindřich Štreit nie wypiera się swojego humanistycznego podejścia i jest fotografem wielkiego serca.

W jednym, chyba najczęściej wystawianym zbiorze zdjęć z lat 90. - *Cestě ke svobodě* (1996 - 1999), dokładnie opowiedział o radościach i piekle uzależnienia. Narkotyk jako przyciągająca rozkosz i urozmaicenie, bilet z codziennej szarości do „druidzkich uniesień”, wybór przyjemnie spędzonych chwil, dla niektórych zamienia się w uzależnienie, którego skutkiem jest odrzucenie przez społeczeństwo. Ostatnia część zdjęć pokazuje rozliczanie się z następstwami nałogu: szpital, sąd, więzienie, ośrodki leczenia uzależnień, resocjalizacja, terapia, wiara.

Jindřich Štreit - urodził się 5 września 1946 roku w Vsetíně (Czechosłowacja), ukończył Wydział Pedagogiczny na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu - specjalność plastyka - (1967) oraz Szkołę fotografii artystycznej Związku czeskich fotografów w Pradze (1974-1977), habilitacja na FAMU w Pradze (2000). Początkowo pracował jako pedagog w szkole podstawowej w Rýmařově (1967-1968), dyrektor szkoły w Sovincu (1968-1976) i Jiříkove (1976-1982), bibliotekarz w Bruntálu (1982-1983) i jako dyspozytor (kierownik) państwowego ośrodka Rýžoviště (1983-1990). Od 1990 roku aż do dzisiaj jest pedagogiem Instytutu Fotografii Twórczej Wydziału Filozoficzno-Przyrodniczego Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, w latach 1991-2003 był wykładowcą katedry fotografii FAMU w Pradze.

Wystawy indywidualne - miał setkę autorskich wystaw, to tylko niektóre z nich: 2000 - Hommage á Jean Messagie. Montbéliard, Musée du Chateau, Francie - Der Weg zur Freiheit. Wiedeń, Galerie auf der Pawlatsche - People of The Ołomuniec Region. New York, Soho Photo - Fotografie z kraje písku. Budapeszt, Galeria Budapest - Fotografie J. Štreita. Moskwa, Czeskie centrum - Cesta ke svobodě. Praga, Galerie NoD-Roxy - Cesta ke svobodě. Ostrawa, Fiducia, galerie 234. 2001 - Vesnice je svět. Bruksela, Centre Tchèque - Lidé Ołomunieckého okresu. Praga, Narodowe Muzeum Rolnictwa - Lidé Třineckých železáren. Praga, Galeria Václava Špály - Mezi námi. Ołomuniec, Galeria Caesar - Mezi námi. Brno, Místodržitelský palace - Galeria Morawska. 2002 - Vesnice je svět. Wilno, Prospekto Fotografijos Galerija, Kowno, Fu-

jiłfilm Fotografijos Galerija. Mezi námi. Cesty života. Brána naděje. Praga, Ambit klasztoru franciszkanów - Za oponou. Praga, Muzeum Narodowe - Fotografie z kraje písku. Praga, Ratusz Novoměstská. 2003 - Interpretace. Ołomuniec, galeria Caesar - Lidé mého kraje. Bruntál, Muzeum w Bruntále. 2004 - Lidé z kraje písku. Helsinki, Węgierskie Centrum Kultury - Lidé ledkových dolů. Paryż, Maison de L'Alsace - Mezi námi. Czeskie Budziejowice, Galeria Měsíc ve dne - Tak blízko, tak daleko. Terezín, M.E.C.C.A - Tváře za zdí. Praga, Galeria krytyki. 2006 - J.Š. Fotografie 1965 - 2005, Galeria Narodowa, Bratysława. 2007 - J.Š. Fotografie 1965 - 2005, Muzeum Sztuki, Ołomuniec.

W kolekcjach publicznych (wybór) - Moravská galerie, Brno - Uměleckoprůmyslové muzeum, Praga - Národní galerie, Veletržní palác, Praga - Moravské zemské muzeum, Brno - Slezské zemské muzeum, Opava - Muzeum umění, Ołomuniec - Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec - Museum Sztuki, Łódź - Stadt Galerie, Esslingen, Německo - Museum Ludwig, Kolín nad Rýnem - Magyar Fotográfiai Muzeum, Kecskemét, Maďarsko - Side Gallery, Newcastle upon Tyne, Anglie - Victoria and Albert Museum, Londýn - Musée de l'Elysée, Lausanne - Niederösterreichisches Landesmuseum, Vídeň - Bibliothèque nationale, Paryż - Musée Nicéphore Niepce, Chalon-sur-Saône, Francie - International Center of Photography, New York - The Museum of Modern Art, New York - The Museum of Fine Arts, Houston - Gernsheim Collection, The University of Texas, Austin, USA - Harvard University Museum of Art, Cambridge, USA - Stanford University Museum of Art, USA - The Art Institute of Chicago - The National Gallery of Art, Washington - Tokyo Metropolitan Museum of Photography, Tokio.

Publikacje i książki - Jindřich Štreit wydał ponad dwadzieścia książek poświęconych fotografii dokumentalnej, między innymi: Vesnice je svět. Tekst Antonín Dufek, Arcadia, Praga 1993. - Cesta ke svobodě. Teksty: Bém, P., Doležal, J. X., Halík, T., Okresní úřad, Bruntál 2000. - Fotóhomok/Fotografie z kraje písku / Photographs from the Flatlands. Budapeszt, 2000. - Lidé Třineckých železáren. Třinecké železářny, Třinec, 2000. - Na konci světa. Burjatsko-Sibiř. Vimperk 2000. - Za oponou. Tekst Pavel Dostál, Státní opera, Praga 2002. - Daleko od domova. Wydawnictwo Jaroslav Sedláček, Brno 2002. - Dokouřeno!?. Ministerstvo zdravotnictví ČR, Praga 2003. - Tak blízko, tak daleko. Sdružení Česká katolická charita, Praga 2004. - Jindřich Štreit. Fotografie 1965 - 2005. Wybór Tomáš Pospěch, Tekst Antonín Dufek, Kant, Praga 2006.

© Arkadiusz Gola

Tomáš Pospěch

Jindřich Štreit

Imago, No.23, Winter 2007

At present the world-renowned photographer Jindřich Štreit (born 1946) left a deep mark in the history of Czech photography in the 1980s of the 20th century. As early as the 80s he created a unique series about villages in the Bruntál region where he was living. In doing so he became probably the only Czech photographer who was sentenced to imprisonment for his work, not only for the pictures he put on show, but also for negatives, which were confiscated from him during house research.

In a small space of several villages he managed not only to capture the village of the real socialism period but, moreover, bring also a unique author's testimony on the human lot. In contrast with the previous idyllic pictures of the countryside he shows the socialist village of the 1970s and 1980s. He depicts former Sudetenland, where after the Second World War the forcibly transferred German population was replaced by people who moved from various parts of the republic, who had severed ties to traditions and sometimes had no deeper relationship to their new home. The very theme of Štreit's pictures is human relationships and situations of everyday life, which are, naturally, sometimes absurd or picturesque. Emphasis put on dist-

inctive human types and original figures evokes an enthralling Hrabal-like world, with which "Jindřich from Sovinec" shares common poetics, influence of surrealism, admiration for a simple existence and the need to search for the beauty of man through his rough surface and dirty quilted coat.

It is no exaggeration to say that Jindřich Štreit has revealed the Czech village for the world's photography. No one has photographed local countryside for such a long time and in such a systematic manner as he did. The Czech fine arts tradition offers us also some other famous conceptions of the village: it is especially in the pictures by the painters Josef Mánes, Mikoláš Aleš, Josef Lada, Václav Rabas and in the photographs originated in the nearby Slovakia, taken by Karel Plicka, Martin Martinček or Markéta Luskačová. However, in comparison with these, in different extents idyllic images of the countryside, Štreit shows the collectivised socialist village. In his pictures he parts with ethnographic and folklorist photography of Karel Plicka or the oeuvre of Martin Martinček, who had portrayed mountain people as the isles of traditional communities, living until then in accordance with traditional lifestyle, in non-estranged harmony with nature. With Štreit we miss nostalgic, romantic or ethnical view, he lacks the slightest ambition to record customs and specific rural rituals. His works are not pastoral. He does not create the picture of an idea-

lized rural haven, a place of escape from reality and complicated urban life. Maybe it is due to the fact that he does not come from the city. He had lived where he took photographs and that was why he approached the subject matter in much more stratified way than only that of primary faith in the patriarchal ethic purity of rural folk and their life.

It seemed that the November revolution in 1989 would be for Jindřich Štreit a great satisfaction, but would not change much the subject matter of his interest. It might even seem that he would have nothing to photograph. Nevertheless, the opposite is true. Behind hectic activities of his recent years the villages of the Bruntál and Olomouc regions have remained an important, though only a partial component of his broadly developing oeuvre. In the following years he discovers his village in Slovakia, France, Great Britain, Germany, Austria, Hungary, Russia, Japan, yet returns to the villages of the Bruntál and Olomouc regions regularly. At the same time he reads lectures at the Silesian University in Opava and at the Prague FAMU.

In the 1990s, he added to the village subject matter two additional, distinctive motivic circles: the theme of hard manual labour and social topics of specific communities' societies. He captured people working in the pits, iron mills, heavy industry in the pictures published in publications *Lidé ledkových dolů / People of*

Saltpetre Mines (1998), *Lidé třineckých železáren / People of Třinec Ironworks* (2000) and in the latest completed project *Horníci z Petrosanu / Miners from Petrosan* (2005). The world of manual labour is also acutely endangered by current social changes. It is not by chance that this topic, seen at an allegoric level, an additional large island that bears a message of Štreit's life values. A unique world of gigantic factories, original figures and Sisyphean toil is - how else - another richly structured and at the same time barred part of human existence, which forms and tests man essentially.

In the photos of old people, the mentally and physically handicapped, the drug addicts, emigrants, prisoners or people from various religious communities, Jindřich Štreit cannot deny in him an essentially humanistic photographer of a big heart. In his probably most frequently exhibited series of the 1990s, *Cesta ke svobodě / Way to Freedom* (1996-1999), he presented a complex expression about pleasures and hell of addiction. Drug as a tempting delight and enrichment, a ticket to the journey from the everydayness to "druid heights" and an alternative for pleasantly spent moments, for some is changing to addiction, bringing along exclusion from society. The last third of the photos follows the coping with the consequences: therapy, court of justice, prison, anti-drug centres, re-socialisation and drug addiction treatment facilities, and faith.

Jindřich Štreit - born 5 September 1946 in Vsetín (Czechoslovakia), graduated from the Teacher Training Department of Palacký University in Olomouc, fine art branch, and the School of Fine Art Photography of the Union of Czech Photographers, Prague (1974-1977), habilitated at the FAMU, in Prague 2000. He worked as a teacher of a nine-years' primary school in Rýmařov (1967-1968), head teacher of a school in Sovinec (1968-1976) and Jiříkov (1976-1982), a librarian in Bruntál (1982-1983) and a dispatcher/office person at the state farm Rýžoviště (1983-1990). Since 1990 he has been a teacher at the Institute of Creative Photography of the Arts and Sciences Faculty of the Silesian University in Opava and in the years 1991 - 2003 an external teacher of the FAMU Photography Department in Prague.

Solo exhibitions - hundreds of author's exhibitions, e.g. 2000 - Hommage á Jean Messagie. Montbéliard, Musée du Chateau, France - Der Weg zur Freiheit. Vienna, Galerie auf der Pawlatsche - People of the Olomouc Region. New York, Soho Photo - Photographs from the Flatlands. Budapest, Gallery of Budapest - Photography by J. Štreit, Moscow, Czech Centre - Cesta ke svobodě (The Way to Freedom). Prague, galerie NoD-Roxy - The Way to Freedom. Ostrava, Fiducia, galerie 234.2001 - The Village is a Global World. Brussels, Centre Tchèque - People of the Olomouc Region. Prague, Národní zemědělské museum/National Agriculture Museum - People of Třinec Metal-works, Prague, Václav Špála Gallery - Mezi námi/Among us. Olomouc, galerie Caesar - Mezi námi/Among

us. Brno. Místodržitelský palác- Moravská galerie. 2002 - The Village is a Global World. Vilnius, Prospekto Fotografijos Galerija, Kaunas, Fujifilm Fotografijos Galerija. Mezi námi. Cesta života. Brána neděje. /Among us/Journey of Life/Gate of Hope. Prague, Ambit kláštera františkánů - Za oponou/Behind the Curtain. Prague, Národní museum - Fotografie z kraje písku/ Photographs from the Flatlands, Prague, Novoměstská radnice. 2003 - Interpretace/Interpretations, Olomouc, galerie Caesar - Lidé mého kraje/People of my Region. Bruntál, Museum in Bruntál. 2004 - Lidé z kraje písku/People from the Flatlands. Helsinki, Hungarian cultural centre - People of Saltpetre Mines. Paris, Maison de L'Alsace - Mezi námi/Among us. České Budějovice, galerie Měsíc ve dne - Tak blízko, tak daleko/ So near and yet so far. Terezín, M.W.C.C.A - Tváře za zdí/Faces behind the Wall. Praha, Galerie kritiků. Jindřich Štreit Fotografie/ Photography 1965 - 2005, Národní galéria Bratislava. 2007 - Jindřich Štreit Fotografie/ Photography 1965 - 2005, Muzeum umění Olomouc .

Representation in public collections (selected) - Moravská galerie, Brno - Uměleckoprůmyslové muzeum, Prague- Národní galerie, Veletržní palác, Prague - Moravské zemské muzeum, Brno - Slezské zemské muzeum, Opava - Muzeum umění, Olomouc - Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec - Museum Sztuki, Łódź - Stadt Galerie, Esslingen, Germany - Museum Ludwig, Köln am Rhein - Magyar Fotográfiai Múzeum, Kecskemét, Hungary - Side Gallery, Newcastle upon Tyne, England - Victoria and Albert Museum, London - Musée de l'Elysée, Lausanne - Niederösterreichisches Landesmuseum, Vienna - Bibliothèque nationale, Paris - Musée Nicéphore Niepce, Chalon-sur-Saône, France - International Center of

Photography, New York - The Museum of Modern Art, New York - The Museum of Fine Arts, Houston - Gernsheim Collection, The University of Texas, Austin, USA - Harvard University Museum of Art, Cambridge, USA - Stanford University Museum of Art, USA - The Art Institute of Chicago - The National Gallery of Art, Washington - Tokyo Metropolitan Museum of Photography, Tokyo.

Books - He published more than twenty books of documentary photography, e.g. Vesnice je svět/The Village is a World. Text Antonín Dufek, Arcadia, Praha 1993. - Cesta ke svobodě/The Way to Freedom. Texts: Bém, P., Doležal, J. X., Halík, T., Okresní úřad, Bruntál 2000. - Fotóhomok/Photographs from the Flatlands. Budapest, 2000. - Lidé Třineckých železáren/People of Třinec Metalworks. Třinecké železářny, Třinec, 2000. - Na konci světa/At the End of the World. Burjatsko-Sibiř. Vimperk 2000. - Za oponou/Behind the Curtain. Text Pavel Dostál, Státní opera, Praha 2002. - Daleko od domova/Far from Home. Nakladatelství Jaroslav Sedláček, Brno 2002. - Dokouřeno!/?Smoking finished!/?/. Ministerstvo zdravotnictví ČR, Praha 2003. - Tak blízko, tak daleko/So near and yet so far. Sdružení Česká katolická charita, Praha 2004. - Jindřich Štreit. Fotografie/ Photography 1965 - 2005. Laid-out by Tomáš Pospěch, text Antonín Dufek, Kant, Praha 2006.

© Arkadiusz Gola

Tomáš Pospěch

Jindřich Štreit

Imago, No.23, Zima 2007

Dnes již světoznámý fotograf Jindřich Štreit (nar. 1946) se výrazně zapsal do dějin české fotografie v osmdesátých letech dvacátého století. Už tehdy vytvořil ojedinělý soubor o vesnicích Bruntálska, kde žil. Při tom se stal asi jediným českým fotografem, který byl vězněn za svou tvorbu, a to nejen za snímky které vystavil, ale také za negativy, které mu byly zabaveny při domovní prohlídce.

Na malém prostoru několika obcí se mu podařilo zachytit vesnici doby reálného socialismu a ještě k tomu přinést osobitou autorskou výpověď o lidském údělu. Bez nadsázky se dá říct, že tím objevil pro světovou fotografii českou vesnici. Oproti dřívějším idylickým obrazům venkova ukazuje socialistickou vesnici sedmdesátých a osmdesátých let. Zobrazuje bývalé Sudety, kde po druhé světové válce odsunutí německé obyvatelstvo nahradili lidé přistěhovaní z různých částí republiky, se zpřetrhanými vztahy k tradicím a někdy bez hlubšího vztahu k novému domovu. Nejvlastnějším tématem Štreitových snímků jsou mezilidské vztahy a každodenního života, které je ovšem někdy absurdní nebo pitoreskní. Důraz na výrazné lidské typy,

rázovité postavy, připomene podmanivý svět spisovatele Bohumila Hrabala, se kterým „Jindřich ze Sovince“ sdílí i společnou poetiku, vliv surrealismu, obdiv k prosté existenci a potřebu hledání krásy člověka i přes drsnou slupku a prošpiněný vaťák.

Není příliš nadnesené napsat, že Jindřich Štreit objevil pro světovou fotografii českou vesnici. Nikdo nefotografoval zdejší venkov tak dlouhodobě a systematicky jako on. Česká výtvarná tradice nám nabízí i několik dalších slavných pojetí vesnice: Především v díle malířů Josefa Mánesa, Mikoláše Alše, Josefa Lady, Václava Rabase a na blízkém Slovensku vzniklé fotografie Karla Plicky, Martina Martinčka nebo Markéty Luskačové. Ale oproti těmto v různé míře idylickým obrazům venkova ukazuje Štreit kolektivizovanou socialistickou vesnici. Svými snímky se rozchází s etnografickou a folklóristickou fotografií Karla Plicky nebo s dílem Martinčka, který zobrazoval horaly jako ostrůvky tradičních pospolitostí dosud žijících tradičním stylem života a v neodcizené harmonii s přírodou. U Štreita postrádáme nostalgický, romantický nebo národopisný pohled, chybí sebemenší ambice zaznamenat zvyky a specifické venkovské obřady. Jeho dílo není pastorální. Nevytváří obraz idealizovaného venkovského útočiště, místa úniku před realitou a komplikovaností městského života.

Snad proto, že nepřichází z města. Žil tam, kde fotografoval a díky tomu přistupoval k tématu mnohem vrstevnatěji než s obvyklou prvotní vírou v patriarchální etickou čistotu venkovského lidu a jeho života.

Zdálo se, že listopadová revoluce v roce 1989 bude pro Jindřicha Štreita velkou satisfakcí, ale příliš nezmění téma jeho zájmu. Snad se i zdálo, že nebude mít co fotografovat. Přesto opak je pravdou. Za hektičností jeho tvorby posledních let zůstávají bruntálské a olomoucké vesnice významnou, přesto však jen dílčí součástí široce se rozvíjejícího díla. V následujících letech objevuje svou vesnici na Slovensku, ve Francii, Velké Británii, Německu, Rakousku, Maďarsku, Rusku, Japonsku ale pravidelně se vrací i do obcí Bruntálska a Olomoucka. Současně přednáší na Slezské univerzitě v Opavě a pražské FAMU.

K vesnici přidává v devadesátých letech další dva výrazné motivické okruhy: téma těžké manuální práce a sociální témata společností vymezených komunit. Zachytil lidi pracující v dolech, hutích, těžkém průmyslu na snímcích vydaných v publikacích Lidé ledkových dolů (1998), Lidé třineckých železáren (2000)

a nejnovějším uzavřeném projektu Horníci z Petrosanu (2005). Také svět fyzické práce je akutně ohrožený aktuálními společenskými změnami. Ne náhodou je toto téma v alegorické rovině dalším velkým ostrovem, který nese poselství Štreitových životních hodnot. Specifický svět gigantických továren, rázovitých postav i sisyfovské dřiny je - jak jinak - další bohatě strukturovanou a současně obnaženou součástí lidské existence, činností, která člověka zásadně formuje a prověřuje.

Ve snímcích starých lidí, mentálně i fyzicky handicapovaných, drogově závislých, emigrantů, vězňů či z různých náboženských pospolitostí v sobě Jindřich Štreit nezapře bytostně humanistického fotografa velkého srdce. Ve svém snad nejvystavovanějším souboru devadesátých let, Cestě ke svobodě (1996 - 1999), podal komplexní výpověď o příjemnostech i peklu závislosti. Droga jako lákavá slast i obohacení, lístek na cestu z každodenna do „druidských výšin“ a alternativa pro příjemně strávené chvíle, se pro některé mění v závislost, která přináší vyčlenění ze společnosti. Poslední třetina snímků sleduje vyrovnávání se s následky: léčba, soud, vězení, protidrogová centra, resocializační a odvykací zařízení, víra.

Jindřich Štreit - narozen 5. září 1946 ve Vsetíně (Československo), absolvoval Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor výtvarná výchova (1967) a Školu výtvarné fotografie Svazu českých fotografů Praha (1974-1977), habilitova na FAMU, Praha 2000. Působil postupně jako pedagog základní devítileté školy v Rýmařově (1967-1968), ředitel školy v Sovinci (1968-1976) a Jiříkově (1976-1982), knihovník v Bruntále (1982-1983) a jako dispečer Státního statku Rýžoviště (1983-1990). Od roku 1990 až dosud je pedagogem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a v letech 1991-2003 byl externím pedagogem katedry fotografie FAMU v Praze.

Individuální výstavy - měl stovky autor-
ských výstav, například: 2000 - Hommage á
Jean Messagie. Montbéliard, Musée du Cha-
teau, Francie - Der Weg zur Freiheit. Vídeň,
Galerie auf der Pawlatsche - People of The
Olomouc Region. New York, Soho Photo -
Fotografie z kraje písku. Budapešť, Galerie
Budapest - Fotografie J. Štreita. Moskva, Če-
ské centrum - Cesta ke svobodě. Praha, Ga-
lerie NoD-Roxy - Cesta ke svobodě. Ostrava,
Fiducia, galerie 234. 2001 - Vesnice je svět.
Brusel, Centre Tchèque - Lidé olomouckého
okresu. Praha, Národní zemědělské muzeum
- Lidé Třineckých železáren. Praha, Galerie
Václava Špály - Mezi námi. Olomouc, Ga-
lerie Caesar - Mezi námi. Brno, Místodržitelský
palace- Moravská galerie. 2002 - Vesnice
je svět. Vilnius, Prospekto Fotografijos Ga-
lerija, Kaunas, Fujifilm Fotografijos Gali-
ja. Mezi námi. Cesty života. Brána naděje.
Praha, Ambit kláštera františkánů - Za opo-

nou. Praha, Národní muzeum - Fotografie
z kraje písku. Praha, Novoměstská radnice.
2003 - Interpretace. Olomouc, galerie Ca-
esar - Lidé mého kraje. Bruntál, Muzeum v
Bruntále. 2004 - Lidé z kraje písku. Helsinkí,
Maďarské kulturní středisko - Lidé ledkových
dolů. Paříž, Maison de L' Alsace - Mezi námi.
České Budějovice, galerie Měsíc ve dne -
Tak blízko, tak daleko. Terezín, M.E.C.C.A
- Tváře za zdí. Praha, Galerie kritiků. 2006
- J. Š. Fotografie 1965 - 2005, Národní ga-
lerie Bratislava. 2007 - J. Š. Fotografie 1965
- 2005, Muzeum umění Olomouc.

Zastoupení ve veřejných sbírkách
(výběr) - Moravská galerie, Brno - Uměle-
ckoprůmyslové muzeum, Praha - Národní
galerie, Veletržní palác, Praha - Moravské
zemské muzeum, Brno - Slezské zemské
muzeum, Opava - Muzeum umění, Olomo-
uc - Národní muzeum fotografie, Jindřichův
Hradec - Museum Sztuki, Lodž - Stadt Ga-
lerie, Esslingen, Německo - Museum Ludwig,
Kolín nad Rýnem - Magyar Fotográfiai Mu-
zeum, Kecskemét, Maďarsko - Side Gallery,
Newcastle upon Tyne, Anglie - Victoria and
Albert Museum, Londýn - Musée de l'Elysée,
Lausanne - Niederösterreichisches Lande-
smuseum, Vídeň - Bibliothèque nationale,
Paříž - Musée Nicéphore Niepce, Chalonsur-
Saône, Francie - International Center
of Photography, New York - The Museum of
Modern Art, New York - The Museum of Fine
Arts, Houston - Gernsheim Collection, The
University of Texas, Austin, USA - Harvard
University Museum of Art, Cambridge, USA
- Stanford University Museum of Art, USA -
The Art Institute of Chicago - The National
Gallery of Art, Washington - Tokyo Metro-
politan Museum of Photography, Tokio.

Knihy - vydal přes dvacet knih dokumentár-
ních fotografií, např. Vesnice je svět. Text

Antonín Dufek, Arcadia, Praha 1993. - Ce-
sta ke svobodě. Texty: Bém, P., Doležal, J.
X., Halík, T., Okresní úřad, Bruntál 2000.
- Fotóhomok/Fotografie z kraje písku/Pho-
tographs from the Flatlands. Budapest,
2000. - Lidé Třineckých železáren. Třinecké
železářny, Třinec, 2000. - Na konci světa.
Burjatsko-Sibiř. Vimperk 2000. - Za oponou.
Text Pavel Dostál, Státní opera, Praha 2002.
- Daleko od domova. Nakladatelství Jaro-
slav Sedláček, Brno 2002. - Dokouřeno!?.
Ministerstvo zdravotnictví ČR, Praha 2003.
- Tak blízko, tak daleko. Sdružení Česká ka-
tolická charita, Praha 2004. - Jindřich Štreit.
Fotografie 1965 - 2005. Uspořádal Tomáš
Pospěch, text Antonín Dufek, Kant, Praha
2006.

© Arkadiusz Gola

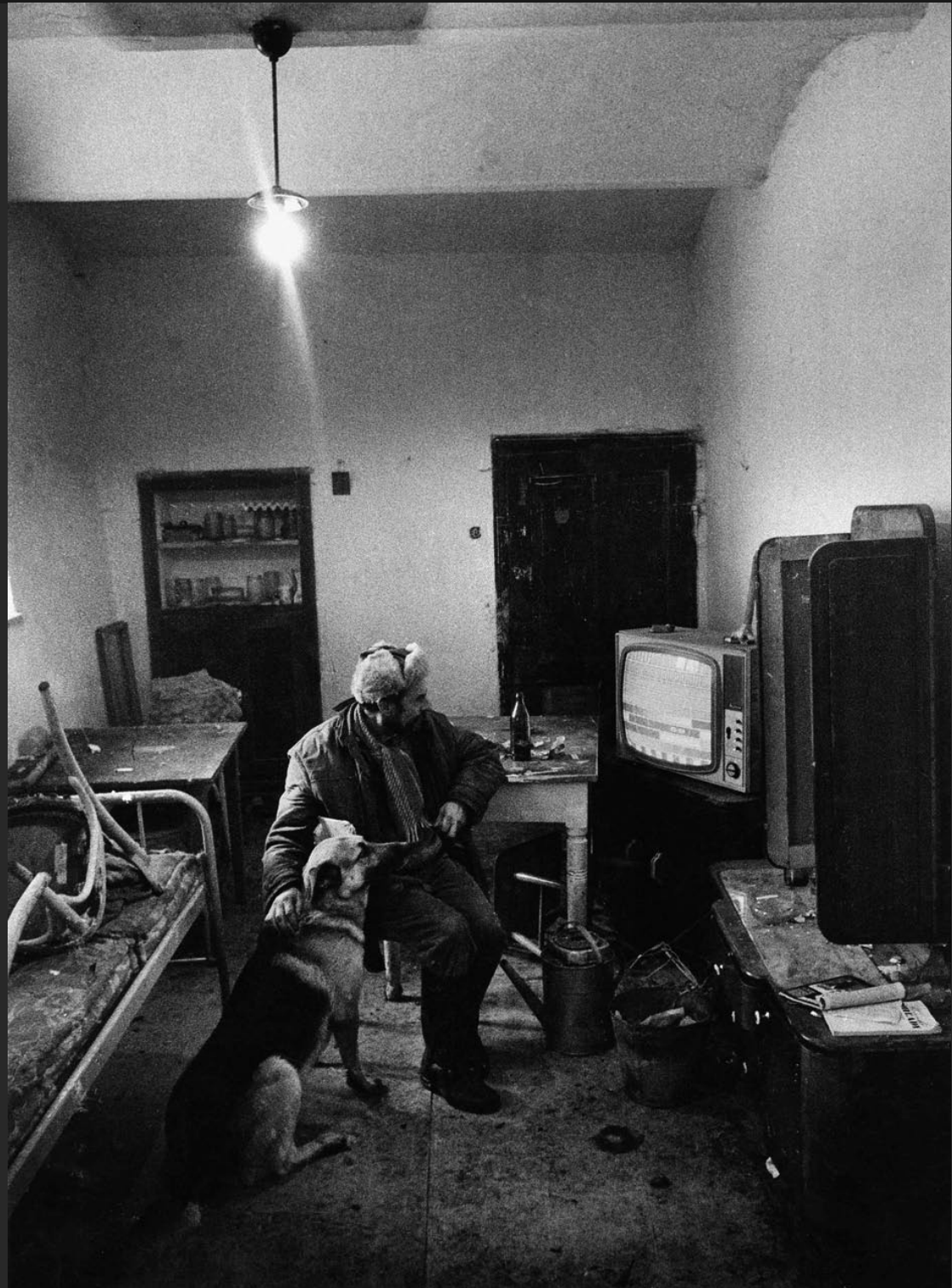

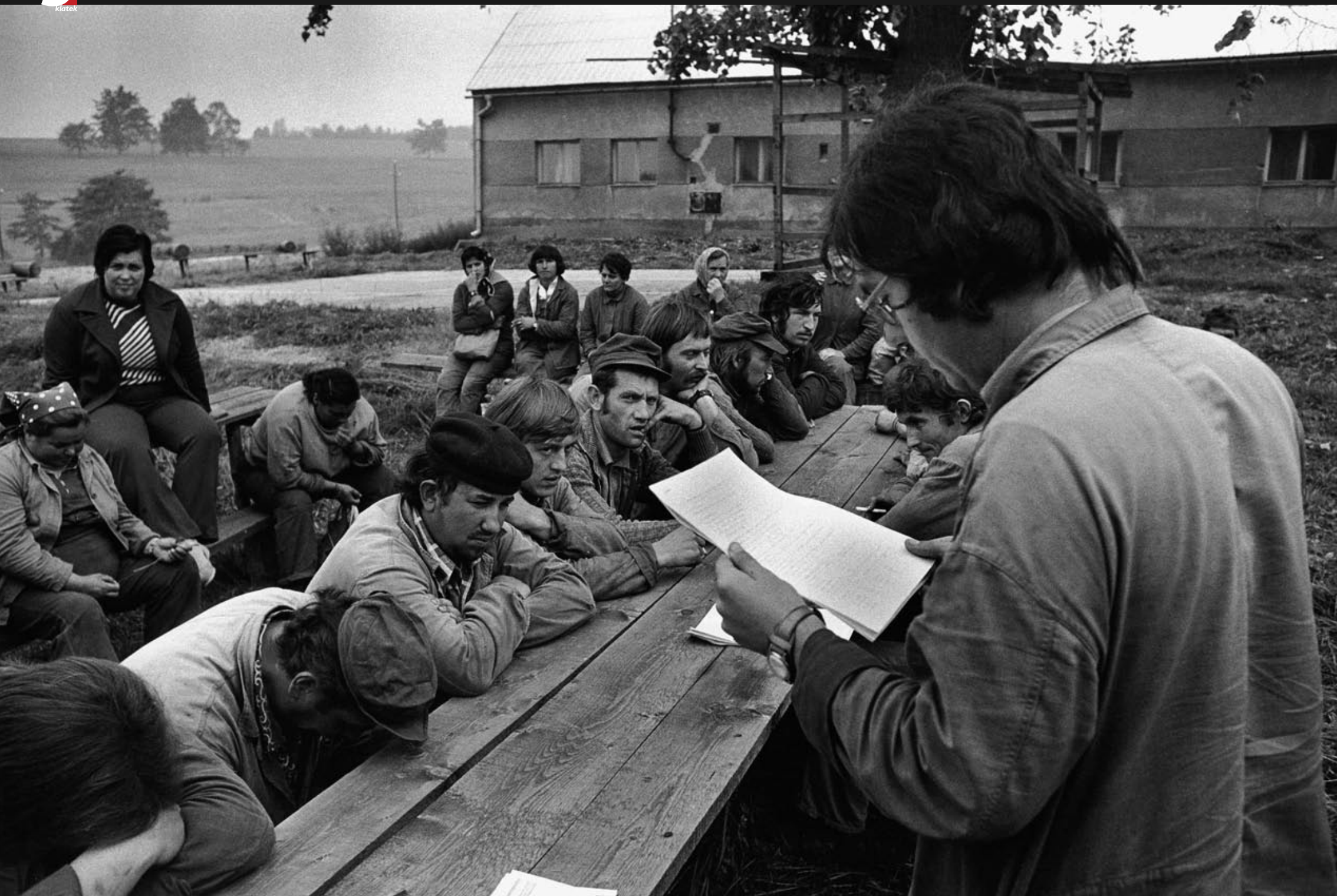

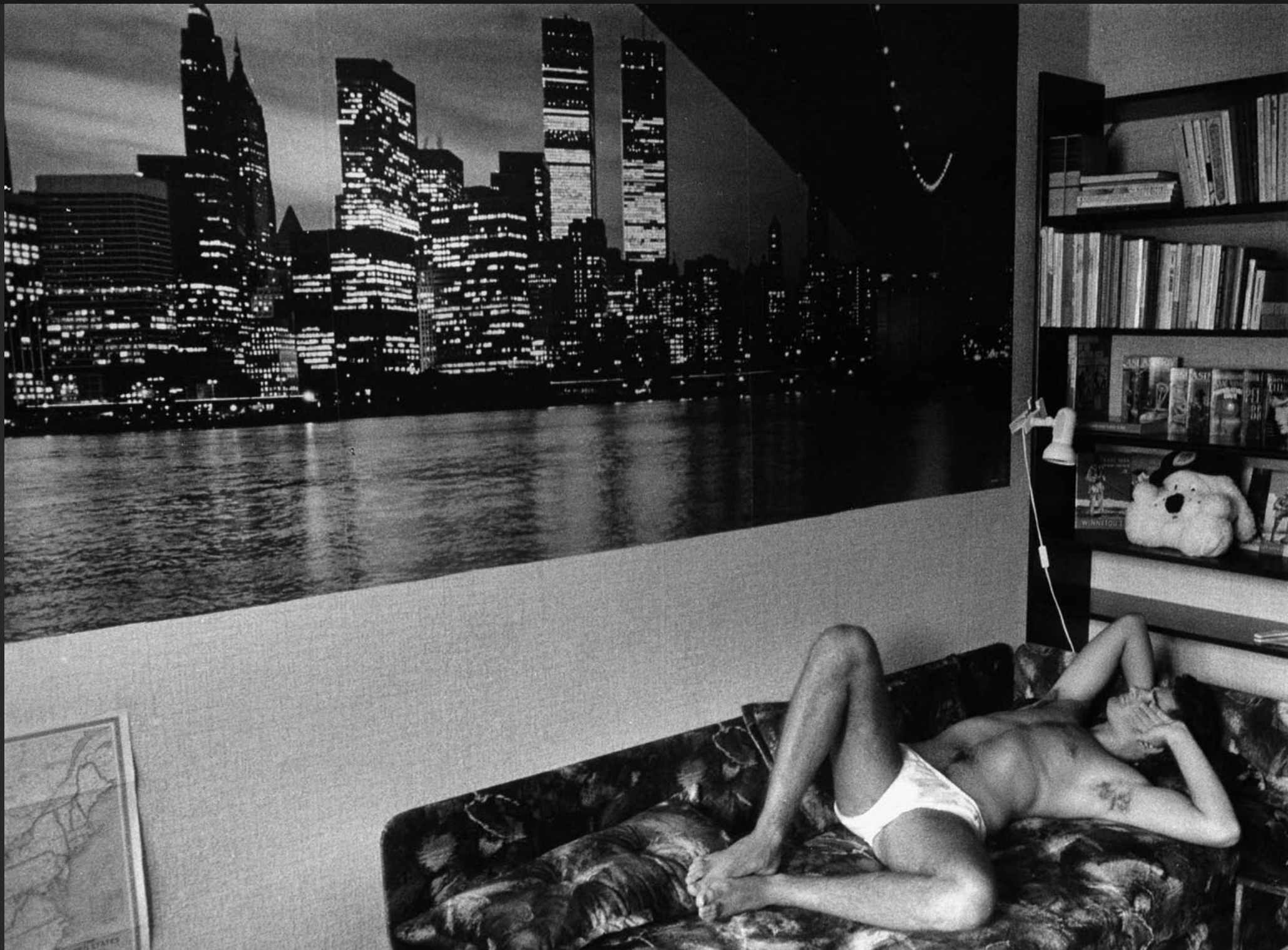

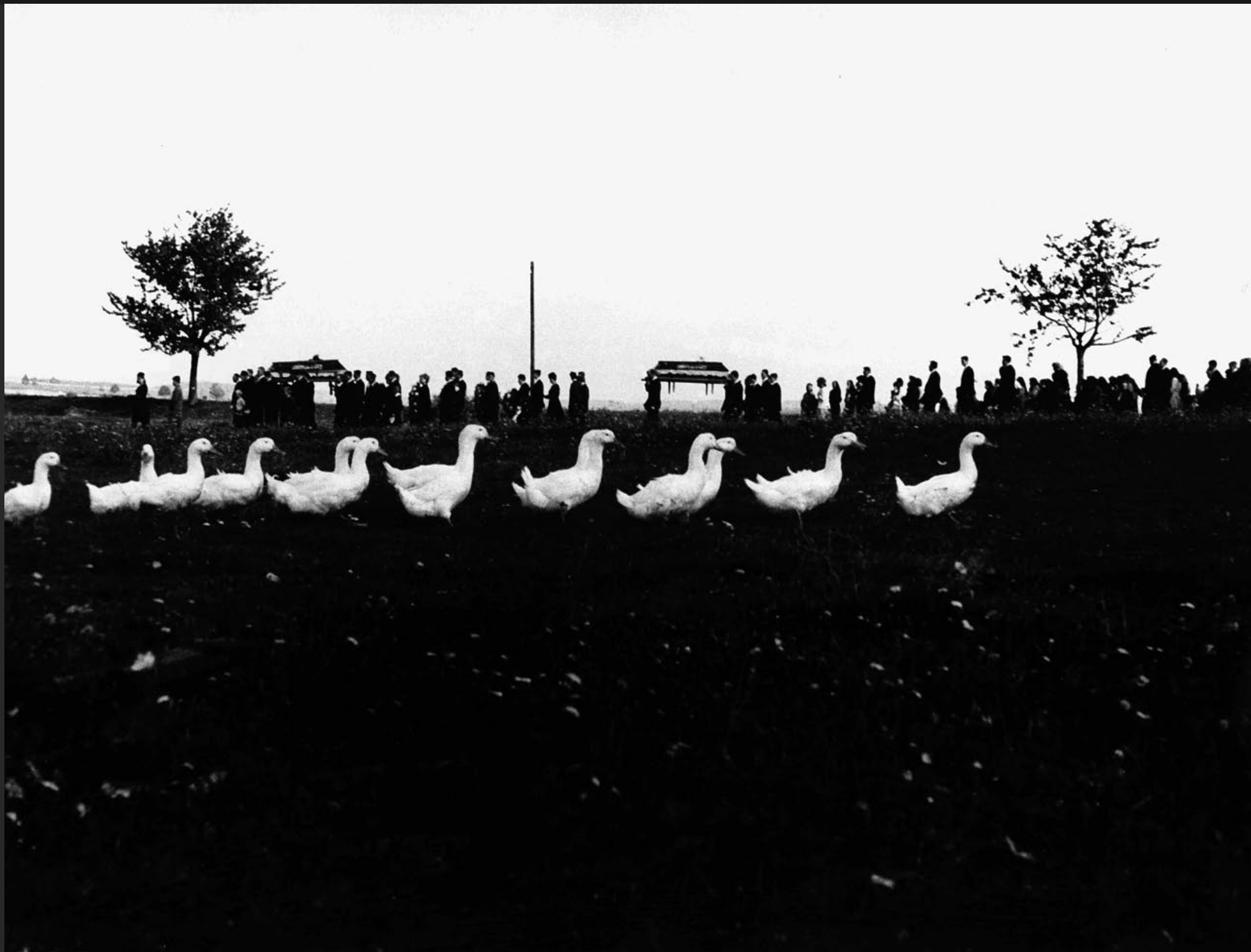

www.5klatek.pl
magazyn fotografii dokumentalnej

Grzegorz Dembiński

g.dembinski@tamtamagency.com.pl

+48 604 414 607

Mariusz Forecki

m.forecki@tamtamagency.com.pl

+48 601 700 111

Andrzej Marczuk

a.marczuk@tamtamagency.com.pl

+48 697 292 429

© 2008

www.tamtamagency.com.pl